

Kulturni navigator
Ustanove kulture
Parobrod
gradske opštine
Stari grad
SEPTEMBAR
OKTOBAR
2016

La petite cantine
Dobračina 19

Gospodar Jevremova 38

Više informacija o programima u
Kući Đure Jakšića na: kucadjurejaksica.rs

Jevremova repriza i kraj Filmstreet-a

Postoji Svetogorska ulica – otvorenog srca 1. januara i Jevremova ulica susreta, u proleće, na Cveti. Prvu zna da iznenadi zubato sunce, drugu zna da razočara kiša, a ove godine još i izborni dan (koji jedini nije razočarao). Ne postoji ni letnji, ni jesenji ulični karneval i zato pravimo reprizu Jevremove, i tradicionalno zatvaramo 6. Filmstreet festival uličnog bioskopa, posvetom gradu koji najviše oponašamo – Njujorku. Ovaj put u manjem obimu, tek od Dobračine do Višnjiceve, ali sa 2 Francuskinje iz pekare **La petite Cantine** i jednim Sicilijancem sa tog najpopularnijeg čiška – tratorije **Eatalian**. Vanredno na nedelju rade, i sada u svom trećem životu: pizzeria **Bizzare** i jedini ekskluzivni kuhinjom i enterijerom, novi restoran na Dorčolu – **Regal**, **Das Boot** i **Passengers** bar vam na ulici služe točeni Kaš i sva druga piva, **Supernatural** sokove i kafu. Zabavlja nas „Glen Miller big bend repertoar – jazz orkestra Mambo Kings“. Vidimo se...

Cafe France
Dobračina 11

Rakia Bar
Dobračina 5

PAROBROD ZA DECU KAPETAN MIŠINA 6A

PLESNI STUDIO "SCENA"
ŠKOLA KLASIČNOG, MODERNOG I
JAZZ BALETA

063/8175371, 061/1903766

"BOND"
ŠKOLA
ENGLJSKOG
JEZIKA
062/623810

"RINGŠPIL"
ŠKOLA GLUME
VANJE EJDUS I
MARJE JOCIĆ
063/7773331
061/2952922

ŠKOLA KLASIČNOG
BALETA
MILICA
GUTOVIĆ
065/3193031

DF HOR
BOJANE
VUNTURIŠEVIĆ
061/8071208

ZA PROGRAME SE PLAĆA UČESNOŠĆA. POKROVIŠTA – KOPISNA I NEPOSREĐNI
ORGANIZATORA PROGRAMA

Crna Ovca...

Miholjsko leto je zapravo vreme za uživanje, od mora do provincije, ali u Beogradu jedino i ultimativno sladoled. Neka Vas ne obeshrabri red koji zna da se izvije na ulicu, jer ćete na kraju, u Crnoj ovcu upasti kao Alisa iza ogledala, u čarobni svet ukusa.

Preko puta je najbolji jutarnji doručak-popodnevni snack „Smokvica“, u produžetku bistro iz francuskih noir filmova „Kavkaz“. Potez Jevremove ka Kalemegdanu i ove 3 reference su alternativni Beograd bez presedana.

Indian summer is actually the time to enjoy, from the seaside to the provinces, but in Belgrade you will get the only, ultimate ice cream. Do not be discouraged by the long waiting line that could stretch to the street, because you will end up in **Black sheep**, and like Alice behind the mirror, fall in a magical world of flavors.

Right across is the best breakfast - afternoon snack "Smokvica", and then bistro from French noir films "Kavkaz". This line from Jevremova street to Kalemegdan and these 3 references are the alternative Belgrade unprecedented.

Kralja Petra 58

zatvaranje FILMSTREET-a

"NEW YORK I LOVE YOU"

20.30h

MAMBO STARS

19h JAZZ BIG BAND

mini repriza JEVREMOVE

NEDELJA, Jevremova
(od Dobračine do Kapetan Mišine)
11. SEPTEMBAR 2016.
od 17 do 22.30h

PRAČKA

ELÉKTRO pionir
Cetinjska 15

PREMIJERA
PETAK 9. SEPTEMBAR 21h

Parobrod teatar
Kapetan Mišina 6a
www.ukparobrod.rs

IZ OBLASTI
#ZAKRET
Cetinjska 15a

Istočna strana/ East side

Stari grad nisu samo Dorčol, Palas i Beton hala, već i prostori Kopitareve gradine, Botaničke bašte, Skupštine, Palmotičeva ulica; tzv. istočna strana, gde je u Cetinjskoj epicentru novog socijalnog života, **Zaokret** i **Elektropionir**, a u Hilandarskoj, gde je nekad bio "Mad men", svet advertising agencija i press bermudski trougao kafana, Radio Beograda i Politike, **#Užitak** kafeterija.

Zapadna strana/ West side

Savamala – Beton hala i kula Nebojša, biciklom i vespom, od definitivno najboljeg, prestoničkog, "Comunale-a", do beogradskog, najlepšeg ikad, splava "Sloboda", Pepea, Koleta, Saleta, kao Gecova zaostavština. Ponovo radi i "Berliner", a sa jeseni i stari dobri cigleni enterijer "Radosti".

Savamala - Beton hala and Nebojša tower, by bike and scooter, definitely the best of the capital's, "Comunale", to Belgrade's most beautiful ever river place - "Sloboda" by Pepe, Kole, Sale, as Gec's legacy. "Berliner" is re-opened, and starting from autumn, so will be the good old brick interior of "Radost".

Novo/posthumno

Supermarket u Uzun Mirkovoj se polako etablira kao flagship store okoline Kralja Petra. Dovoljno je reći da mogu da se kupe Adidas Hamburg patike, osim svih drugih domaćih autorskih i svetskih brendova. Ozon se izgleda trajno zatvorio, baš kao i Čupava Desa :{

Supermarket in Uzun Mirkova street is establishing itself as a flagship store of Kralja Petra's neighborhood. You can buy Adidas Hamburg sneakers there, aside from all other local and foreign brands – enough said. Ozon appears to be permanently closed, so as Čupava Desa :{

- KABKA3/ KAVKAZ - Cara Uroša 19
- super natural - Gospodar Jevremova 23
- eatalian - Gospodar Jevremova 47a
- Regal - Gospodar Jevremova 40
- Das Boot - Jevremova 33
- Uzun Mirkova 8

Jesen stiže dunjo moja...

Parobrod u septembru i oktobru još uvek se vozi na leri miholjskog leta. Štaviše, ponovo nakon 2013. participiramo na **Weekend media festivalu** u Rovinju, izložbom o Vladi Divljanu, kao jedini zvanični program iz Beograda. Zauzvrat, u bioskopu „Dragan Gaga Nikolić“ pravimo obećanu retrospektivu tzv. male Pule 2015/16, sa već prikazanim filmovima i premijerama koje očekujemo, kao što je „ZGBG80“. Ulični bioskop se završava u nedelju 11.09., a već u sledećoj nedelji, kao prateći program **OZMA** jazz koncerta, ide repriza francuskog filmskog karavana, u saradnji sa Filmstreetom i Francuskim institutom. **Mia Popić** sprema psihološki program za publiku, **Ana Martinoli** i **Share** fondacija ediciju 3.0 o pop kulturi medija, **Pera Janjatović** i kolege o kulturi sećanja i žanru RnR biografske publicistike, studenti **Ivana Medenice** pozorišnu premijeru po tekstu **Nikolaja Koljade**, u off **Parobrod teataru**, i napokon, **Bitef Polifonija**. Vizuelni i muzički program tek kuvamo, mnoge će se stvari iznenada pojaviti, rešiti stvar bez anticipacije. Pratite i **Mikser House**, jer sve što nije kod nas, kod njih je i obrnuto.

- MANDARINA - Gračanička 16
- DECKO TZAR - Gračanička 16
- Amélie - Topličin Venac 4
- CYBERMARKET - Topličin venac 19-21
- Apropo - Cara Lazara 10

Kultura ROCK 'N' ROLL nasledja

Razgovor o drugom izdanju EX YU ROCK enciklopedije i drugima...

Četvrtak, 28. septembar 6th
Parobrod, Kapetan Mišina 6a

#svenaše tajne

Tajne o mračnim predstavljamo vam na izložbi

Ponedjeljak 10. oktobar u 19h
glavni hol UK Parobrod, Kapetan Mišina 6a

Justin's Johnson TBF

17. Bitef Polifonija

MH Splitki dir u Savamali 2.0

subota 24. septembar / 21h
Mikser House

- COMUNALE - Karadorjeva 2-4
- Berliner - Braće Krunanović 6

Vlada Divljan WEEKEND

Dokumentarno sećanje... #3

22-25.9.2016.
Rovinj
Weekend Media Festival
Tivnica duhana

Mikser House - Karadorjeva 46

SAVAMALA - Kraljevića Marka 6

Blue waves - Tadeuša Koščuška 63
biciklistička staza

FANZIN

KROZ

DORČOLSKI KVART, PALAS I STAROGRADSKU SAVAMALU

Putopisi
Wroclaw

Lodj

ДОРЧОЛ
PLATZ

Dobračina 59b

Gdanjsk

Poznanj

OCTOGON
Žorža Klemansoa 14

D59B

Dobračina 59b

AVIATOR
Gundulićev venac 59a

Uskočka 8
Koffein

Ugao Francuske i
Dobračina ulica

homa
Serbianina Ive 19

Kad jedan grad stekne istorijski pasijans da jednakih 200 godina bude pod Češkom bohemijom krunom, Austrougarskom – Marije Terezije i Pruskom – Nemačkom carevinom, onda je Poljska blagoslovena da je danas Wroclaw njen četvrti grad po veličini. Jednako lep, istorijom poetičan kao pokrajina Šlezija, gde leži na reci Odri, on je dosad najlogičnija aktuelna Evropska prestonica kulture. A to nije samo umetnost, film ili muzika, iako je ovde otvoren, jedini u Evropi, multiplex art i dokumentarnog filma, sa 9 dvorana – nove Horyzont, baš kao i arhitektonski najmodernija muzička dvorana, opet u istoj toj Evropi – Narodowe Forum muzyki. Na početku priče, ipak prvo Glowny dworzec – neogotička železnička stanica, nalik kakvom britanskom koledžu, jer odatle kao i kupatilu u ličnom domaćinstvu, počinje kultura življenja. Bez skrivanja i negiranja, Breslau kako se Wroclaw do '45. zvao, bio je najveći nemački grad istočno od Berlina, sa pola miliona stanovnika, potom potpuno svičovanim Poljacima iz Ljvova u današnjoj Ukrajini. Gradski trg sa večinom, ostrvo Tumski sa crkvama i seminarima, Univerzitet iz 18. veka, panorama katoličkih i protestantskih zvonika i tornjeva, baš kao i čeličnih konstrukcija mostova na meandrima Odre, saobraznost baroka sa uplivom modernizma, koji je inaugurisao arhitekta Max Berg, tako očiglednih na najvećoj robnoj kući u Evropi – Renoma i najvećoj betonskoj areni Centennian hali, podignutoj čak daleke 1913., reference su koje čine Wroclaw preporučeni gradom za život. Na to se nadovezuje obična svakodnevnica duha, maštovitost vilenjačkih metafora kao nasleđa Solidarnosti, koja je srušila komunizam i gvozdeni zavesu, a Poljsku učinila šampionom tranzicije. I jedan običan mlečni restoran, nalik našoj „Poslednjoj šansi“ - Barbara koja je danas i ovde u hab horeca estetici (kakav je nekad bio Supermarket) glavni katalizator javnog prostora. Komparativna opisna ocena: Savamala, Kosačić i Beton hala puta sto. Trivija: Đorđe Andrejević Kun, autor grba Beograda, rodio se ovde.

Lođ je grad u Poljskoj, treći po veličini. Neformalno ga nazivaju Mančesterom, zbog bogate tradicije nasleđa tekstilne industrije, pa je u ta dva akcija nalik našem Nišu i Leškovcu, iako mu je ime zapravo najsljednije engleskom Lid-su. U našem komparativnom sagledavanju, Lođ je Dorčol, zbog svoje snažne, prvo jevrejske, generalno multikulturalne zaostavištine i gradske panorame koju i danas sačinjavaju cigleni fabrički dimnjaci iz 19. veka (baš kao ovde: Bajloni, fabrika žice u Skenderbegovoj, centrala Snaga i svetlost, pivara Bajloni i dr). Bio je prvo deo Pruskog carstva, potom tzv. Poljskog kongresa pod carskom Ruskom imperijom, kada ga kao graničnu bezcarinsku zonu u 19. veku, (kao „Obećanu zemlju“ – kako se zove čuveni roman o tome, nobelovca Vladislava Rejmonta) naseljavaju brojni Nemci i Jevreji. Baš oni, poput Karla Šajblera i Izraela Poznanskog, podigli su, verovatno iz današnjeg ugla prezervacije i modernosti industrijske arheologije, arhitektonski najlepše fabrike u Evropi u kojima se danas nalaze muzeji moderne umetnosti, filma, industrijske arhitekture, ali i multiplex bioskopi, najveći šoping mol (Manufaktura) u Poljskoj i Evropi, restorani i kafeti, hahovi i hoteli... Elita se, u tom naizgled provincijskom Lođu, preselila iz glavne pešačke Piotrkowske ulice u prostore kreativne industrije u bukvalnijem smislu te reči. I tu, nažalost, nema sličnosti sa potencijalom Beogradskog pamučnog kombinata u ulici Despota Stefana (iako je Mišković po bogatstvu bio jednak pomenutom Izraelu Poznanskom), ili starog Sečerani kod Hipodroma. Tamo gde je nekad bilo građanstvo, kao i ovde Skadarliju, zauzeli su neki drugi, hipsteraj restorani i kafeti, staru fabriku pamuka „Off Piotrkowska“, baš nalik našoj Cetinjskoj 15. Kontrapod tog Lođa je arhaično Jevrejsko groblje, jedno od najvećih u Evropi, gde počivaju svi ti bogati ljudi koji su podigli ovaj grad (o čemu govori Singerov roman „Braća Aškenazi“) i imali sreću da nisu dočekali II svetski rat i život u Licmanšlad getu, jednakom onom Varšavskom. Napokon, Lođ je takođe i poljski L.A., jer od rata naovamo, u njemu postoji čuvena filmska škola koja je iznela Anžeja Vajdu i Romana Polanskog, što je i najsmislenije jer je ovo grad netipične ali snažne zavodljivosti svoje istorije i ambijentalnosti.

Baš kao i Wroclaw – Breslau, Gdanjsk – Danzig je dvotomna poljsko-nemačka živa istorija prožimanja mimo animoziteta, samo ovde, ovaj put na lokalitetu tzv. Pomeranije na Baltiku (nažalost, suprotstavljeno su bile sa druga dva, jednako konstitutivna činioća poljskih prostora, Rusima i Jevrejima, sa prvima Poljaci, sa drugima Nemci). Kao deo Hanzeatske lige najznačajnijih luka na severu, arhitektonski je on zapravo Holandija u malom. Utemeljili su ga tevtonski vitežovi, bio je bitan deo Poljsko-Litvanskog komonvelta, potom Prusije i Nemačke, do kraja prvog svetskog rata, kada je postao nezavisni distrikt sa nemačkom većinom stanovništva, Poljskom poštom, garnizonom i železničkom izlazom na more. Sve to kao povod za početak II svetskog rata. Istorija mu nikako nije davala mira, pa je sa papom Vojtilom jednako zaslužan svojim čuvenim radničkim štrajkom u brodogradilištu – Stocznia, koji je '80. predvodio Leh Valensa, za rušenje komunizma. Železnička stanica, Stari arsenal, Zelena kapija, Zuraw – kran, Gradska večnica sa zvonikom i Neptunovom fontanom, katedrale Sv. Katerine, ciglena Sv. Marije, Sv. Barbare, Kraljevska kapela, Artusov sud, Duga, Chlebnicka i Mariacka ulica, kao i obala Motlawe, sa starim ciglenim magacinima koji se restauriraju (nikako ruše) u Gdanjsk na vodi, panoramska je razglednica, dakle, Gdanjska (a ne Krakowa) kao najlepšeg Poljskog grada, u trojstvu sa Sopotom i Gdaniom. Najsljedniji Splitu, sa sačuvanim starim kranovima u luci i brodogradilištu, takođe i našim Vilinim vodama.

Ovaj grad bi se u našoj percepciji mogao zvati i Nepoznan, jer retko je ko čuo za njega, a skoro niko bio u petom po veličini Poljskom gradu, sedištu Velikog Poljskog vojvodstva, u kome je na prelazu milenijuma 1000. u obilježnjem Gnieznu, stvorena ta država. Kao i Gdanjsk, pripadao je Nemačkoj do kraja prvog svetskog rata i ta arhitektonska, kulturna i religijska, pa čak i industrijska baština, danas je tu vidljivo prisutna. Od jednako lepog i velikog trga i gradske večnice sa tornjem nalik Wroclavu, gde je grad postao. Okolo naokolo, zbrda, zdola, kaldrmisan i ispresecan brojnim tramvajskim linijama, to je pravi urbani grad u provinciji, u kakvoj bi ovde živeli, samo da nije Beograd. A da je grad, svedoči njegova univerzitetska tradicija: nauke, arhitekture i pobune. Od razbijanja šifre Enigme na Micki-jevičevom univerzitetu, unutar nekadašnjeg carskog zamka Viljema II, lepoti baroka Jezuitskog koledža, do pobune 1956. u fabrici lokomotiva Cegielski, inicirane sličnom u Mađarskoj. Poznanj je grad mladih, noćnog života Pijalnia Wódki i Piwa barova, ali i zvanično proglašenog najlepšeg na svetu, šoping mola, smeštenog unutar pivare u centru grada, Stary Browar. Ništa nalik Bajloniju u Cetinjskoj, ni u šbbkbb varijanti, ništa slično gde god u Evropi, a da je to rekonstruisan objekat industrijske arhitekture sa prenamenom delatnosti. Sem spomenute Manufakture u Lođu ili stare pivare u Pančevu, jer Poznanj je u stvari Pančevo...

Mira Stupica i Milena Dravić

PORTRETI

Dve su poveznice između Mire i Milene. Prva, nesporna, da su one najveće glumice ovih prostora dvadesetog veka pa do danas i verovatno za sva vremena. Mira više pozorišna, Milena više filmska, ali epiteti klasične – diva i najveća, stoje uz njihova imena bez međusobne konkurencije. Drugo, Mira je gotovo do pred sam kraj svog burnog i bogatog života živela skromno, pomalo zaboravljena na Dorčolu, a gde se Milena rodila i potom završila osnovu školu Janko Veselinović i Prvu gimnaziju. Pa da je samo toliko, bilo koji evropski, nekmo li srpski provincijski grad, bi od takvog nasleđa pravio kult.

U godini kada su nas napustili najveći glumci koje smo poznavali, Dragan Nikolić i Bata Živojinović, poslednja je otišla Mira Stupica, čija je biografija istovremeno i agenda nacionalne istorije umetnosti. Sticajem rođena 1923. na Kosovu, već '41. je sa svojim budućim prvim suprugom, Mavidom Popovićem, zaigrala na prestoničkoj pozorišnoj sceni. Deset godina kasnije, debitovala je u filmu „Bakonja Fra Brne“. Njen život obeležio je brak sa najznačajnijom pozorišnom figurom bivše države, rediteljem Bojanom Stupicom, kome je bila istovremeno i muža. Prvo prvakinja HNK, potom JDP-a do naših dana, baš kao i kraljica na scenama Narodnog i Beogradskog dramskog. Nezaobilazno lice i karakter u filmskoj ediciji crnog talasa i socijalne drame YU filma od '60' do kraja '70', sestra Bore Todorovića, supruga - trećeg muža, Cvijetina Mijatovića, predsednika države, priča je koja je daleko od šake soli...

U istoj vrednosnoj i uzbuđljivoj ravni značaja stoji i Milena Dravić, koja ove godine obeležava sedam i po decenija svog, i skoro šest decenija prisutnosti u našim životima. Milena Dravić je najveća i najznačajnija nacionalna i jugoslovenska glumica, baš kao i njen pokojni suprug, jednako filma i pozorišta, i po takvoj slobodnoj oceni, njih su dvojice bili jedinstvena umetnička pojava. Od prvog filma „Vrata ostaju otvorena“ 1959. preko „Prekobrojne“ i „Kozare“, koji je inaugurirao u zvezdu, kakva je i danas, Purišnog „Jutra“ i Makavejevovog „Misterija organizma“, nasuprot žanru „Neretve“ i „Sušjeske“, do vrhunca karijere, komičarskog izraza u Jelićevim „Rad, Otac i razvod na određeno vreme“ i zaključno sa „Nije lako sa muškarcima“ u osamdesetim, Milena je bila ravnopravni deo velike petorke YU glumišta, koji su još činili i Ljubiša Samardžić i Boris Dvornik. Slavimo je i volimo za života jer to više znači.

1923-2016

- CANTINA del VINO Strahinjića bana 66a
- mommo's Strahinjića bana 72a
- T Strahinjića bana 82
- PASTIS BISTRO Strahinjića bana 52
- elixir Strahinjića bana 52
- ruub Knićaninova 3
- MARUKOSHI Kapetan Mišina 37

Strahinjića Bana

PRIČE IZ KRAJA

Priča iz kraja nije lament nad najlepšim drvoredom lipa u Beogradu, o čemu smo na ovom istom mestu pisali tačno pre 5 godina. Neki su opstali, mnogi su se ugasili i zato ovde samo o onima vrednim pomena. „Tezga“ kao presek Bajloni pijace, Skadarlije i početka priče Strahinjića Bana, a zapravo, najpoznatiji filmski esnafski kafe u prestonici. „Mamma's biscuit house“ je sada već najtradicionalnija, dorčolska, bečka poslastičarnica. Sarajevski čevap na dve, umesto nekadašnje jedinstvene adrese: kod Dekija, i Walter kao orijentalni kontrapunkt pomenutom Beču. Cantina del Vino kao Njegoševa - meets - Strahinjića Bana, latino modernizam. Flagship ulice – Pastis, kao prvi francuski bistro i još jedan orijentalni kontrapunkt novog teenage trenda – nargilama u Kandaharu. Drže se Duomo, Načos, Dorijan Grej i Balzak, iako je to sad više Trip advisor turizam, nego prestonički place to be. A zapravo, od geometrijskog centra Dorčola, gde je nekad bio Supermarket, ka Kalemegdanu, uključiv i industrijski objekat Staklopana, nema više te socijalne vibracije. Bilo kako bilo, od cvata lipa krajem proleća u lipnju (juni), preko leta do jeseni i zime, makar ova četiri boldovana deo su obavezne agende kulture sećanja i podsećanja.

Prostor između pruga tramvaja i voza, poslednji je deo starog Beograda, nenačet tzv. vraćanjacijom nouveau riche novogradnje. Sedeti i čitati i nešto raditi na lap topu u Ruub-u, uz džin tonik, i sačekati Bazelski tramvaj na putu za garažu, je premija dana. Knićaninova i Kapetan Mišina, najlepše na paralelama Skenderbegove, Milorada Gavrilovića i Pančićevog parka, gde je ultimativni casual Marukoshi – japanski nesushi restoran. Trougao tri najbolje kafeterije: Aviator, Koffein 1, Pržionica su na Gundulićevom vencu, Dobračinov (gde i novi novi kulturni centar i dečija igraonica „Dorčol platz – Kliker“) i Žorža Klemansoa. U njoj, poslednjem je i vintage shop „Octogon“.

The space between tracks of trams and trains, is the last part of the real heart of Belgrade, not affected by nouveau rich buildings. Sitting, reading or working something on the laptop in Ruub, with a gin and tonic, and waiting for the Basel tram on it's way to the garage is a highlight of the day. Knićaninova and Kapetan Mišina are most beautiful at their crossings with Skenderbegova, Milorada Gavrilovića streets and Pančićev park, where is the ultimate casual Marukoshi – no sushi Japanese restaurant. Triangle of the top three cafeterias: Aviator, Koffein 1, Pržionica on Gundulićev venac, Dobračina street (with new cultural center and children's playroom "Dorčol platz - Kliker") and Žorža Klemansoa street, where is also vintage shop „Octogon“.